

รายงานผลการประเมินความเสี่ยง
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิด
การทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกัน
ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ
ผลประโยชน์ส่วนรวม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นำกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตมาใช้ในองค์กร เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงาน และจะช่วยเป็นหลักประกันได้ว่า การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มี การปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดการทุจริตหรือหากเกิดการทุจริต โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต เพื่อการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยครั้ง นอกจากนี้ ยังได้นำความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็น แผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มาตรการที่ 3 การสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้านการขับเคลื่อน มาตรการสนับสนุนการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) กิจกรรมเสริมสร้างมาตรการกลไกการป้องกันการทุจริตต่อไป

กลุ่มงานแผนงานและโครงการ

สำนักนโยบายและแผน

มีนาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1 - 2
2. วัตถุประสงค์	3
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	3
ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง	5
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง	7 - 10
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงรวม	10 - 13
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	14 - 16
ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	16 - 18

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กรให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจการทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้หรือควบคุมได้อย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) มาประยุกต์กับแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ตามแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มาตราการที่ 3 การสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้านการขับเคลื่อนมาตรการสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) กิจกรรมเสริมสร้างมาตรการกลไกการป้องกันการทุจริต โดยกำหนดให้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการทุจริตของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

คำนิยามและความหมาย

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น

ทุจริต การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การทุจริตในภาครัฐ (ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551) หมายถึง ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

สินบน Bribery ISO 37001 ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้อยผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

Gifts ของขวัญ ISO 37001 ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาค และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคือสินบน”

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรม หรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Acceptance of Benefit) เช่น รับของขวัญ เงินสนับสนุน เงินที่ลูกค้าของหน่วยงานบริจาคให้ เป็นต้น
2. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self-Dealing) หรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานตนเอง เช่น มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด
3. การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณไปแล้ว (Post-Employment) เช่น ลาออกจากหน่วยงานไปทำงานในหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจประเภทที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล
4. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) เช่น ตั้งบริษัทดำเนินการธุรกิจที่แข่งขันหรือรับงานจากต้นสังกัด
5. การใช้สมบัติของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using Employer's Property for Private Usage) เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
6. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) เช่น ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ตนเอง
7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling)

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ไม่เกิดการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียหายต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ โดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ระดับคะแนน โดยมีกำหนดเป็นเกณฑ์ระดับความเสี่ยง ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนจากระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง โดยระบุประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณาของความรุนแรงของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับที่ 5 = สูงมาก
- ระดับที่ 4 = สูง
- ระดับที่ 3 = ปานกลาง
- ระดับที่ 2 = น้อย

ระดับที่ 1 = น้อยมาก

ระดับความเสี่ยง (Risk Score) = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ
(Likelihood x Impact)

1. ช่องระดับโอกาส ใช้ระบุโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. ช่องระดับผลกระทบ ใช้ระบุผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

การจัดแบ่งเป็น 4 ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15 - 25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9 - 14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4 - 8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1 - 3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)				

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1) การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์ หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันการสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกรับ หรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) กระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ - จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ - จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารทรัพยากรบุคคล/การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา

- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้รถราชการ ฯลฯ

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสภกระทำผิดในทางมิชอบ
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

4.1 การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรสำนักงาน
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

4.2 การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานฯ

อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การระบุนความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้มีการพิจารณากระบวนการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต ควบคู่กับการทบทวนและศึกษาผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า ประเด็นความเสี่ยงที่ยังต้องนำมาบริหารจัดการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้เกิดความต่อเนื่องในการป้องกันความเสี่ยง ได้แก่

1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
3. การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการปราบปรามการทุจริต
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง

การประเมินสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ตามสี่ไฟจราจร โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสี่ไฟจราจร ดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมประมัตระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก บุคคลที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

นำข้อมูลจากตารางระบุความเสี่ยง มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสี่ไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงตามเกณฑ์ระดับความเสี่ยง แล้วนำลงในช่องสี่ไฟจราจร ตามความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี่ไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยใช้หลักเกณฑ์จากระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยง และกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง โดยระบุประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณาของความรุนแรงของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

- ระดับโอกาส ใช้ระบุโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

- ระดับผลกระทบ ใช้ระบุผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

การจัดแบ่งเป็น 4 ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15 - 25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9 - 14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4 - 8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1 - 3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)				

ตารางที่ 1 ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			L	I	RS
1	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	5	5	25
2		ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4	4	16
3		การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	4	3	12
4		การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการปราบปรามการทุจริต	4	3	12
5		การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	3	3	9

ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			L	I	RS
6		การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	3	3	9
7		การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อ สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตามพระราช บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัย ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	3	3	9
8		บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและ การประชุมระหว่างประเทศ	3	3	9

หมายเหตุ

ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงาน
ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. 2558

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงรวม

เป็นการนำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง (ระดับสีส้ม) จนถึงความเสี่ยง
ระดับสูงมาก (ระดับสีแดง) มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม คำนวณจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง
ที่มีค่า 1 - 5 คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า 1 - 5 โดยแนวทางการพิจารณาระดับความจำเป็น
ของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูง
ในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าที่อยู่ในระดับ 5 หรือ 4
- เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ (SHOULD) หมายถึง
มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าที่อยู่ในระดับ 1 หรือ 2

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(Stakeholders) ภาคีเครือข่าย หรือกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน ค่าอยู่ที่ 4 หรือ 5
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือ
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

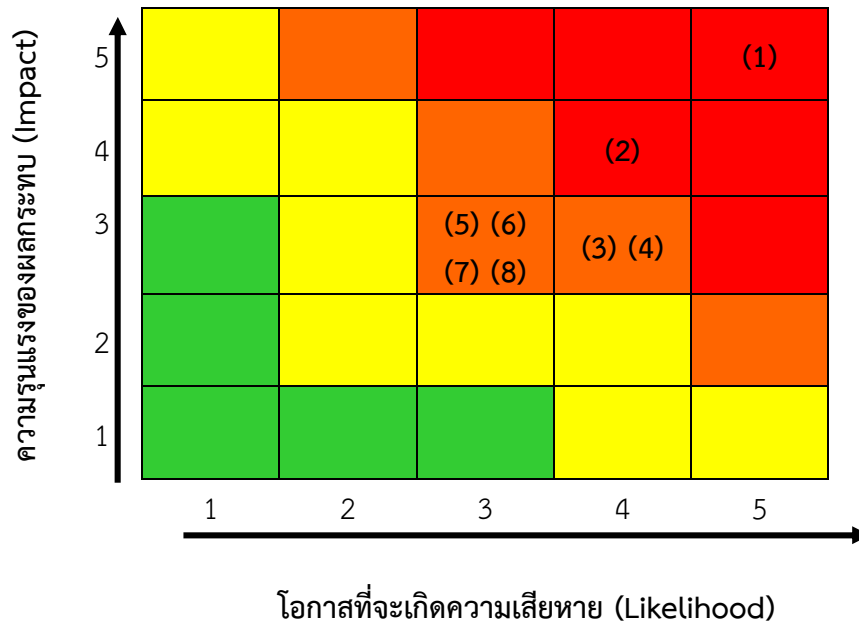
ตารางที่ 2 ตารางประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง					ระดับความรุนแรงของผลกระทบ					ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง	ลำดับความเสี่ยง
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	5					5					25	(1)
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4					4					16	(2)
3	การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	4					3					12	(3)
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	4					3					12	(3)
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	3					3					9	(4)
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	3					3					9	(4)
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	3					3					9	(4)
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ	3					3					9	(4)

ตารางที่ 3 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ				
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน				
3	การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล				
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต				
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว				
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว				
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว				
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ				

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	ลำดับ 1 (สูงมาก - 25 คะแนน)
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	ลำดับ 2 (สูงมาก - 16 คะแนน)
3. การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	ลำดับ 3 (สูงมาก - 12 คะแนน)
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	ลำดับ 3 (สูงมาก - 12 คะแนน)
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาคเนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เป็นการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง-สูงมาก
ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน/องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่จัดการไม่ได้ ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน/องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย หรือจัดการเพิ่ม มีรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น 3 ระดับ คือ สูงมาก สูง และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีดังนี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ 2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวัง ผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	3. การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคม แห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
		5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ ไปในเรื่องส่วนตัว 6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน 7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว 8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	-
 (Low)	-	-

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง-สูงมาก
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 25 : สูงมาก)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ให้และรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 16 : สูงมาก)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
3. การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 12 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 12 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง-สูงมาก
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ ไปในเรื่องส่วนตัว (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เป็นไปตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ 7 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แนวทางพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานการจัดซื้อจัดจ้างและเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทุกครั้ง 3. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างรับรองถึงความไม่เกี่ยวข้อง/สัมพันธ์กับผู้เสนองานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง 4. มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างรายงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบทุกไตรมาส 5. บุคลากรมีหลักเกณฑ์ แนวทางพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควบคุม กำกับให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานฯ ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการเรียกรับของขวัญ สินน้ำใจและมาตรการอื่นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตอย่างเคร่งครัด 2. การกำหนดนโยบายการบริหารงาน การกำกับดูแลด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดหลักธรรมาภิบาล
3	การบริหารงานบุคคลยังมีความเสี่ยงต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการทบทวนเพื่อจัดทำ กฎ ระเบียบ มาตรการ แนวทางด้านการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2. การบริหารงานบุคคลมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินการ
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังค่านิยม และจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับข้าราชการและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับหน่วยงาน 2. มีช่องทางกรรงเรียนและขั้นตอนการร้องเรียน เมื่อพบพฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
		3. มีแผนเพื่อการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เผยแพร่ให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานทราบ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามแนวทางหนังสือเวียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับเวลา เข้าออกการปฏิบัติราชการ การลา การขออนุญาตออกนอกสถานที่ในเวลาปฏิบัติราชการ 2. จัดทำบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนด้วยความเสมอภาค 2. มีการประเมินผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ 3. สร้างช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการให้บริการหรือการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับหรือออกแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน 2. สืบสวนข้อมูลข่าวสารในความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อรายงานต่อกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักบริหารงานกลาง ทุกปีงบประมาณ
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ	1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ 2. เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ

